Greeting words for the Internet Governance Forum opening

2019 წლის 13 ნომებერს სასტურმო რუმსში ჩატარდა მე-5 ინტერნეტმმართველობის ფორუმის გახსნას მოდერირება ფორუმი. გაუწია საქართველოს სატელეკომუნიკაციო ოპერატორების ასოციაციის (TOA) გამგეობის თავმჯდომარემ ბატონმა სეთურმა, უჩა დამსწრე რომელმაც საზოგადოებას წარუდგინა მოწვეული სტუმრები. ფორუმის მისასალმებელი პირველი სიტყვა გადაეცა

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილეს ბატონ ნიკოლოზ ალავიძეს.

On November 13th 2013 at the hotel "Rooms" was held the 5th forum of Internet Governance. The forum opening was moderated by the Chairman of Telecom Operators Association of Georgia (TOA) Mr. Ucha Seturi, who represented to audience the invited guests, greeting words for forum opening was awarded to the deputy Minister of Economics and Sustainable Development of Georgia Mr. Nikoloz Alavidze.

ფორუმი გახსნა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილემ, ბატონმა ნიკოლოზ ალავიძემ, მადლობა გადაუხადა ორგანიზატორებს, მხარდამჭერ ორგანიზაციებსა და დამსწრე საზოგადოებას. ისაუბრა ფორუმის მნიშვნელობაზე, მთავრობის და ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მხრიდან ფორუმის მხარდაჭერაზე, ასევე ინტერნეტიზაციის

პროცესის მხარდაჭერაზე. მიმოიხილა საერთაშორისო თანამშრომლობა და ისაუბრა გამოწვევებზე ინტერნეტიზაციის პროცესში. ვრცალდ ისაუბრა საქართველოს რეგიონულ პოზიციაზე ევრაზიის საინფორმაციო ჰაბის განვითარების კუთხით, სათემო

ინტერნეტიზაციის პროექტზე, მის შედეგებზე, მის ეკონომიკურ სარგებელზე და მადლობა გადაუხადა ტელეკომ ოპერატორთა ასოციაციას თანამშრომლობისთვის. ბატონმა სპიკერმა შეაჯამა ფორუმის 5 წელი და ხაზი გაუსვა თანამშრომლობას საერთაშორისო პარტნიორებთან და დონორებთან. მადლობა გადაუხადა დონორებს და პროცესში ჩართულ ყველა აქტორს.

The forum was opened by the deputy Minister of Economics and Sustainable Development of Georgia Mr. Nikoloz Alavidze, who thanked the organizers, supporter organizations and presented audience. He talked about the forum importance, support which the forum gets from the Government and the Ministry of Economics and Sustainable Development, also on supporting the internet access development process, discussed international cooperation and talked about the regional position of Georgia from the Eurasian informational Hub development point, project of community network development, its outcomes, its economic benefits and thanked Telecom operators Association for cooperation. speaker summarized 5 years of forum and underlined collaboration with international partners and donors, thanked the donors and partners involved in the project.

ინტერნეტ საზოგადოების (ISOC) ევროპული ბიუროს დირექტორმა, ფრედერიკ დონკმა, მადლობა გადაუხადა ორგანიზატორებს. ისაუზრა, თუ რატომ გვჭირდება ინტერნეტი და ინტერნეტმმართველობა. აღნიშნა, რომ ISOC-მა გლობლაურად უნდა უზრუნველყოს კაცოზრიოზისთვის ინტერნეტის სანდო პარტნიორობა. ინტერნეტ საზოგადოება საქართველოს სხვადასხვა და დაინტერესებულ მხარეებს ეხმარება, რომ

ჰქონდეთ ინტერნეტი, განავითარონ სათემო ქსელები რათა მოსახლეობას ჰქონდეს კავშირი ერთმანეთთნ. ბატონმა ფრედერიკმა ისაუბრა ინტერნეტ მმართველობაში ჩართულობაზე და თანამშრომლობაზე.

Director of ISOC European Bureau Frederic Donck thanked the organizers. He talked out the necessity of internet and internet governance. Noted that ISOC has to globally ensure reliable internet partnership for people. Internet society helps Georgia and some interested parties to maintain internet, develop community nets in order to provide the population with communication. Mr. Frederik discussed the collaboration and cooperation in internet governance.

ევროპის საგჭოს საქართველოს ოფისის **ხემლმძღვანელმა, კრისტიან ურსემ** მისასალმებელ სიტყვაში მადლობა გადაუხადა ორგანიზატორებს და დამსწრე საზოგადოებას. მან განაცხადა, რომ მოხარულია, რომ მხარი დაუჭირა ინტერნეტმმართველობის ფორუმს. ბატონმა ურსემ ისაუბრა პროცესის დაინტერესებულ მხარეებზე, რომლებიც არიან ინიცატორებიც

ბენეფიციარებიც. მან ხაზი გაუსვა, რომ ინტერნეტი უნდა იყოს ყველასთვის ხელმისაწვდომი და სანდო. ისაუბრა თანამშრომლობის გამლიერებაზე ინტერნეტ მმართველობის სფეროში, ასევე ინტერნეტთან დაკავშირებულ რისკებსა და გამოწვევებზე. აღნიშნა ევროსაბჭოს აქტივობები ინტერნეტმმართველობის კუთხით და ამ პროცესის დიალოგის გამლიერება.

Head of European Council Georgian office Christian Urse, in his greeting words thanked the organizers and the presented audience. He declares that he is glad to support the internet governance forum. Mr. Urse discussed the parties being interested in the process, which as well are initiators and beneficiary. He underlined that the internet must be available and reliable for everybody. Talked about strengthening collaboration in the internet governance field, also about risks and challenges related with the internet, mentioned EU activities in the interested governance point and strengthening of the process dialogue.

ICAAN აღმოსავლეთ ევროპასა და ცენტრალურ ჩართულობის აზიაში გლობალური **დირექტორმა, ნატალია მოჩუმ** - მადლობა გადაუხადა ორგანიზატორებს და დამსწრე საზოგადოებას. განაცხადა რომ ICAAN მხარს უჭერს ინტერნეტმმართველობას და მსგავს დიალოგს. ნატალია მოჩუმ აღნიშნა ახალგაზრდათა ჩართულობის როლი ინტერნეტმმართველობაში და ისაუბრა სათემო

ინტერნეტიზაციაზე, აქვე დასძინა რომ მთავრობამ ინტერნეტიზაციას უფრო აქტიურად უნდა შეუწყოს ხელი. ქალბატონმა ნატალიამ ისაუბრა ეროვნული დომენის განვითარებაზე, დომენის უსაფრთხოებაზე და dnssec ტრენინგის შესახებ.

ICAAN Eastern Europe & Central Asia Global involvement director Natalia Mochu thanked the organizers and presented audience. Declared that ICAAN supports internet governance and similar dialogue. Natallia Mochu talked about the role of involvement in internet governance by youth and mentioned community Internetization. Also concluded that the government needs to contribute more actively in Internetization. Mrs. Natalia talked about development national domain, domain safety and training.

ვაჰან ჰოვსეპიანი RIPE NCC-ის კომუნიკაციების მენეჯერი ცენტრალურ აზიასა და კავკასიაში - მიესალმა დამსწრე საზოგადოებას. მადლობა გადაუხადა ღონისძიების ორგანიზატორებსა და მხარდამჭერ ორგანიზაციებს. ბატონმა ვაჰანმა აღნიშნა, რომ ინტერნეტმმართველობის ინიციატივა არა მხოლოდ საქართველოს განვითარებაზე უნდა იყოს ორიენტირებული, არამედ მთლიანად

რეგიონის განვითარებაზე. მან განაცხადა, რომ საქართველოს აქვს ზღვა ინტერნეტისა, რომელიც შეუძლია გამოიყენოს განვითარებისთვის. ბატონმა ვაჰანმა შეაფასა ინტენრეტმმართველობის ფორუმი. ისაუბრა ახალგაზრდულობის ჩართულობაზე და მხარდაჭერა გამოთქვა RIPE NCC მხრიდან დაეხამროს საქართველოს გახდეს ინტერნეტ ლიდერი რეგიონში. სიტყვის ზოლოს მოუწოდა ახალგაზრდებს მეტი ჩართულობისკენ.

Communication manager in Central Asia and the Caucasus of RIPE NCC Vahan Hovsepyan – greeted the presented audience, thanked the event organizers and supporter organizations. Mr. Vahan noted that the initiative of internet governance must be oriented not only on Georgian development, but also on the whole region. He declared that Georgia has a sea of internet which can be used in development/ Mr. Vahan estimated internet governance forum, talked about youth involvement and declared his support from RIPE NCC that it will help Georgia in becoming an internet leader in the region. In conclusion he called for youth to be more involved.

საქართველოს ფართოზოლოვანი განვითარების გამოწვევები Challenges of wide-lined development of Georgia

"საქართველოს ფართოზოლოვანი განვითარების გამოწვევები" პანელურ დისკუსიას მოდერირება გაუწია საქართველოს სატელეკომუნიკაციო ოპერატორების ასოციაციის (TOA) გამგეობის თავმჯდომარემ, ბატონმა უჩა სეთურმა. მან სიტყვა გადასცა ეკა სიჭინავას, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წარმომადგენელს.

Panel discussion about a "challenges of Broadband development of Georgia" was moderated by the Chairman of Telecom Operators Association of Georgia (TOA) Mr. Ucha Seturi, He gave the speech to Ms. Eka Sichinava – representative of Georgian National Communication Commission

ეკა სიჭინავამ ისაუბრა ფიქსირებული ინტერნეტ მომსახურების პენეტრაციის ზრდაზე საქართველოს ქალაქებსა და სოფლებში, მათ შორის, მთიან რეგიონში. წარმოადგინა ინფორმაცია აბონენტების განაწილებაზე ინტერნეტ ტექნოლოგიების მიხედვით, ხაზი გაუსვა აბონენტების რაოდენობის ზრდას 18%-ით საქართველოს 5 დიდ ქალაქს გარეთ, ისაუბრა ინტერნეტ ხელმისაწვდომობის

სტატისტიკაზე, რომელიც წარმოდგენილია პოზიტიური მაჩვენებლებით, ქალაქებსა და სოფლებში მათ შორის მაღალმთიან რეგიონებში. წარმოადგინა სტატისტიკა მობილური ინტერნეტისა და ტექნოლოგიების განვითარებაზე, რომელსაც, ასევე, დადებით დინამიკა აქვს.

Ms. Eka Sichinava talked about growing trend of fixed internet penetration in rural and urban areas of Georgia, including mountainous regions, represented the information about internet service subcribers distribution by technologies. Underlined that number of subscribers have increased by 18% outside of 5 largest cities of Georgia, discussed statistics of internet availability that is represented in positive indicators, in rural and urban areas, including mountainous regions, also highlighted statistics on positive development of mobile internet and technologies.

ქრისტინე გიონჯიანმა, სომხეთის ოპერატორების კავშირის წარმოამდგენელმა, ისაუბრა სომხეთის ოპერატორთა კავშირის შესახებ, ორგანიზაციის მისიის, საქმიანობის, ხედვის, ინიციატივებისა და ინტერესთა სფეროს შესახებ. ქალბატონმა გიონჯიანმა ისაუბრა სომხეთის ოპერატორთა კავშირისა და სომხეთის მაღალტექნოლოგიურ სამინისტროს შორის

თანამშრომლობაზე, ასევე საგანმანათლებლო პროგრამებზე, ARMNOG-ზე. ქალბატონმა სპიკერმა წარმოადინა ინტერნეტ ხელმისაწვდომობის სტატისტიკა და მობილური ინტერნეტის განვითარების ტენდენცია. ვრცლად ისაუბრა მოლოდინებზე სომხეთის ICT ინდუსტრიაში.

Mrs. Kristine Gionjyan, representative of the Armenian Operators Union, talked about the Armenian Operators Union, organization mission, activity, vision, initiatives and fields of interest. Mrs. Gionjyan discussed collaboration between the Armenian Operators union and Ministry of High Technologies of Armenia, as well as educational programs, ARMNOG. Mrs. Speaker represented statistics of internet accessibility and the tendency of developing mobile internet. In details talked about Armenian ICT industry expectations. Population. People are not informed how to use the internet, what

ქალბატონ ქრისტინას დაუსვეს კითხვები სტატისტიკურ მონაცემებთან დაკავშირებით, კერძოდ, 2010 -2011 წლებთან დაკავშირებულ ცვლილებებზე, რაზეც მან განაცხადა, რომ ცვლილება გამოიწვია სტატისტიკური მონაცემების დათვლის მეთოდოლოგიის ცვლილებამ.

Mrs. Kristina was asked some questions related to the statistical data. In particular, changes made during 2010-2011 on what she replied that changes were caused by different method of calculating statistical data.

თორნიკე ჯობავამ, ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს წარმომადგენელმა, ისაუბრა რეგიონებზე, სადაც ინტერნეტ ხელმისაწვდომობა იყო, მაგრამ ოჯახებს ინტერნეტი მაინც არ ჰქონდათ. ისაუბრა მოსახლეობასთან შეხვედრებზე, მონაცემების შეგროვებასა და მათ ანალიზზე, ცნობიერების სიმწირეზე მოსახლეობაში. მოსახლეობამ არ იცოდა ინტერნეტის გამოყენება, თუ რა

სიკეთე შეეძლო ინტრნეტს მოეტანა მათთვის. ბატონმა ჯობავამ წარმოადგინა ინფორმაცია პორტალზე, რომელიც საშუალებას აძლევს სოციალურად დაუცველ მოსახლეობას რეგიონებში დარეგისტრირდნენ და მიიღონ სახელმწიფო ვაუჩერი ინტერნეტის ინსტალაციაზე და მიიღონ ხელმისაწვდომი პაკეტი ინტერნეტ მომსახურებაზე. აღნიშნული ვაუჩერით სარგებლობა შეუძლიათ რეგიონში არსებულ მეწარმეებსაც. ისაუბრა ასევე ცნობიერების ამაღლების მიზნით რეგიონებში განხორციელებულ ტრეინინგებზე ელექტრონული კომერციის მიმართულებით და ტრეინინგის შემდგომ ეფექტზე სტატისტიკური მონაცემების წარმოდგენით.

Tornike Jobava, representative of Innovations and Technologies Agency talked about regions which have access to internet, but still some families don't have connection. Discussed issues of meeting residents, data collection and their analysis, lack of information in citizens. People are not informed how to use internet, what benefits can internet have. Mr. Jobava represented the information about portal, which will let socially unprotected people to register in regions and get state voucher for internet installation and receive affordable package on internet service. This voucher can be used by entrepreneurs of the region. He also talked about trainings that can be held in regions for giving more information on electronic commerce and the after-training effect by representing the statistical data.

გიორგი დაფქვიაშვილმა, ეკონომიკის და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წარმომადგენელმა, ისაუბრა საქართველოს ფართოზოლოვანი ქსელის გავითარების სტრატეგიასა და სამოქმედო გეგმაზე, რომელიც შემუშავდა ევროკავშირის ციფრული ბაზრების ჰარმონიზაციის პროექტის ფარგლებში. მან განაცხადა, რომ პროექტში ჩართულია სახელმწიფო უწყებები და კერმო სექტორი,

ასევე აკადემიური და სამოქალაქო სექტორი. ისაუბრა საქართველოს ინფოსაკომუნიკაციო სექტორის განვითარების ტედენციებზე, ზრდის ტემპებზე, ტექნოლოგიურ განვითარებაზე, ინტერნეტმმართველობის განვითარებასა და სექტორის ძლიერ და სუსტ მხარეებზე. 2025 სტრატეგიულ მიზნებზე: 5G განვითარება, 4G დაფარვის არეალის ზრდა 99%-მდე, 1Gb ინტერნეტ სიჩქარის დანერგვა, რეგულირების განახლება კონკურენციის სტიმულირების მიზნით, ასევე სიხშირული სპექტრის მართვის გაუმჯობესება, ინფრასტრუქტურაზე მარტივი დაშვება, ინტერნეტის ხარისხის ზრდა, სანებართვო სისტემის გამარტივება, ციფრული რუკების შემუშავება, შშმ პირებისთვის ინტერნეტის

ადაპტირება, საქართველოს სატრანზიტო ჰაბის განვითარება, დატაცენტრების და ინტერნეტ გაცვლის წერტილების განვითარება.

Giorgi Dapkviashvili, representative of the Ministry of Economy and Sustainable Development discussed the strategy of improving Georgian wide-line net and activity plan, which was developed in the frame of harmonization EU digital markets. He declared that state institutions are also involved in this project as well as a private sector, academic and civil sector. Talked about the tendency of developing Georgian info-communication sector, its growth stages, technological development, development of internet governance and strong and weak sides of the sector. 2025 on strategical goals" 5G development, 4G coverage area rise up to 99%, 1Gb internet speed implementation, review of regulations in order to stimulate competition, as well improving frequency specter management, simple access to infrastructure, increasing internet quality, simplify permit system, processing digital maps. Adaptation of interned for disabled persons, development of transit Hub in Georgia, improving data centers and net change points.

ბატონ გიორგის დაუსვეს კითხვა ნივთების ინტერნტზე, თუ როგორ შეიძლება გამოვიყენოთ ინტერნეტი ჭკვიანი სოფლების, ფერმების მიმართულებით. მან განაცხადა, რომ მიმდინარეობს მუშაობა ხელოვნური ინტელექტის სტრატეგიის შემუშავებაზე რომელიც არის საფუძველი ნივთების ინტერნეტისა და სმარტ კონცეფციის განვითარებისა.

Mr. Giorgi was asked a question about product internet, how can internet be used in the direction of smart villages, farms. He replied that the strategy of artificial intellect is already under process, which is the basis of product internet and smart concept development.

ქეთევან რეხვიაშვილი, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომიისის წარმომადგენელი, გამოვიდა მოხსენებით 5G პერსპექტივების შესახებ. მან ისაუბრა ისეთ თემებზე, როგორიცაა: რას წარმოადგენს 5G ქსელი, ხელოვნური ინტელექტი და მდგრადი განვითარება, ქკვიანი ქალაქები, უპილიტო ტრანსპორტი,

ელექტრონული ჯანდაცვა, ენერგოეფეტურობა, 5G კვლევები, ქვეყნები რომლებმაც შეიმუშავეს 5G სტრატეგია და დაიწყეს მისი დანერგვა, 5G პერსპექტივები საქართველოში. საქართველოს ინდექსი ტელეკომუნკაციის საერთაშორისო კავშირში.

Ketevan Rekhviashvili, representative of the National Commision of Georgian Communications, reported about 5G prospective. She discussed the issues, such as: what is 5G net, artificial inteligence and sustainable development, smart cities, pilotless transportation, electronic healthcare, energo efficiency, 5G researches, countries, which

developed 5G strategy and started its implementations, 5G prospective in Georgia, Georgian index in the international community of telecommunication.

ქალბატონ ქეთევანს დაუსვეს შეკითხვა 5G რისკებთან დაკავშირებით და რას აკეთებს კომისია ამ რისკების პრევენციისთვის. მან განაცხადა, რომ კომისია თანამშრომლობს საერთაშორისო საზოგადოებასთან და ითვალისწინებს მათ რეკომენდაციებს, რჩევებსა და გამოცდილებას რისკების დაზღვევის კუთხით.

Mrs. Ketevan was asked questions about 5G risks and what is the contribution of commission in preventing such risks. She replied that the commission cooperates with the international community and considers its recommendations, advises and experience in risks insurance point

ფორუმის პანელური დისკუსია დაიწყო დოქტორ კრისტინა ბრაუნ როზგონის მოხსენებით "ევროკავშირის საავტორო უფლებების ახალი რეგულაციები და პრაქტიკა". მან აღნიშნა კონტენტის რეგულირების აქტუალურობის საჭიროება, როგორც საქართველოში ისე ევროკავშირში. ისაუბრა ევროდირექტივის ორ პუნქტზე საკუთრების უფლებაზე და წარმოებისა და

კომერციალიზაციის პროდუქტზე, საავტორო უფლებების პროცესის მოდერნიზაციაზე, ევროკავშირის კვლევებზე საავტორო უფლებების კუთხით, ციფრული პლატფორმების კომერციალიზაციაზე და რეგულაციებზე, საავტორო უფლებების საკანონმდებლო ჩარჩოზე და მხარეთა პასუხისმგებლობაზე, კონტენტის ლიცენზირებაზე ავტორის ხელმისაწვდომობაზე ევროკავშირში, მომხმარებლისა და ფინანსური ანაზღაურების საკანონმდებლო უზრუნველყოფაზე, რეგულატორების როლზე საავტორო უფლებების დაცვის მხრივ.

Panel discussion of the forum started with the report of Dr. Christina Brown Rosgon "New regulations and the practice of EU copyrights. She noted the necessity of actuality of content regulation, in Georgia, as well as European Union. Discussed two paragraphs from European Directive right of ownership and production and commercialization product, modernization of copy right process, studies of EU in the point of copy rights, commercialization of digital platforms and regulations, legislative frame of copy right and responsibility of parties, licensing content and its accessibility in European Union, legislative provision of financial compensation of the customer and the author, the role of regulations in the copy rights protection point.

ქალბატონ კრისტინასთვის დასმული შეკითხვები შეეხებოდა დირექტივის ამოქმედებას და თუ ვინ მოახდენს კონტროლს საავტორო უფლებების დაცვაზე. მან განაცხადა, რომ დირექტივა არ ამბობს ვინ უნდა აკონტროლოს საავტორო უფლებები, სახელმწიფომ უნდა

გადაწყვიტოს თუ ვინ მოახდენს კონტროლს. რაც შეეხება სასამართლოს, ბოლო სიტყვა ეკუთვნის სასამართლოს, ხოლო დირექტივის ჰარმონიზაციის ვადაა 24 თვე.

Questions, asked to Dr. Christina were about entering the directive into force and who will control protection of copy rights. She declared that the Directive does not comment who should control copy rights, state has to determine who will have control. As for the court, last word belongs to the court, and harmonization period of the Directive is 24 months.

ინტერნეტ კონტენტი და ონლაინ მედია - რეგულირება თუ თვითრეგულირება

Internet content and online media regulation or self-regulation

oვანე მახარაძემ, კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წარმოამდგენელმა, ისაუბრა კომისიის შესახებ, მის როლზე ტელეკომუნიკაციის ინდუსტრიაში, მისი ინტერესთა სფეროებზე, მედია გარემოზე, მაუწყებლობის დაწყების სიმარტივეზე, ამ მიზნით ლიცენზიების გაუქმებაზე, მედია რეგულაციებზე, წინასაარჩევნო მონტორინგზე, აუდიო-ვიზუალური

მედიის თვითრეგულირების საკითებზე, მოთხოვნით მომასხურების რეგულირების საკითხებზე.

The representative of the National Commission of Communications, Ivane Makharadze talked about the commission, its role in the telecommunication industry, its interest fields, media environment, broadcasting beginning simplicity, cancelling licenses in this purpose, media regulations, pre-election monitoring, audio-visual media self-unit issues, issues on regulating requested services.

კრისტინა ბრაუნ როზგონმა, ევროპის საბჭოს ექსპერტმაონლაინ მედია რეგულირების მოხსნებაზე განაცხადა, რომ ონლაინ მედია პლატფორმა გახდა ონლაინ სფიჩის დეფატქო რეგულატორი, Facebook, Google, Twitter და Youtube ახორციელებენ დეფაქტო რეგულირებას კომუნიკაციის ონლაინ სისტემებში. ევროკავშირი დგას დილემის წინაშე წევრ სახელმწიფოებში არ არის ერთიანი

ერთიანი კანონმდებლობა ონლაინ მედიის რეგულირების მიმართულებით, თუმცა არის საკანონმდებლო მცდელობა ონლაინ პლატფორმებზე რეგულატორების ძალაუფლების გადანაწილებისა. მან აღნიშნა, რომ დირექტივის რეგულაცია ვრცელდება ონლაინ მედია

სერვისებზე, და თვალსაჩინოებისთვის განიხილა Facebook ქეისი და სასამართლოს გადაწყვეტილება. დოქტორმა კრისტინამ ისაუბრმა გერმანიის პრაქტიკაზე, მის დადებით და უაროფით მხარეებზე.

Dr. Christina Brown Rosgon, the European Council expert noted – online media platform has become online speech Defacto regulator, Facebook, Google and Youtube perform Defacto regulations in communication online systems, European Union has faced a dilemma in member states there are not unified legislation in the online media regulation point, however there is a legislative effort to distribute powers on online planform regulators. She mentioned that the regulation of the Directive touches also online media services and for clarity discussed a Facebook case and court decision. Dr. Christina talked about German practice and its positive and negative sides.

მარიამ გოგოსაშვილმა, საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის წარმოამდგენელმა, განაცხადა, რომ საქართველოში არის გამოხატვის თავისუფლების სტანდარტი მიმდინარეობს ამერიკული და რომ ჰარმონიზაცია ევროპულ დირექტივასთან. მან ხაზი გაუსვა, რომ ამერიკაში უფრო მეტად არის დაცული გამოხატვის თავისუფლება და შეზღუდვა

ნაკლებად არის შესაძლებელი ვიდრე ევროპაში. ევროდირექტივის ჰარმონიზაციის მოთხოვნიდან გამომდინარე უნდა მოხდეს კანონმდებლობის შემუშავება ისე, რომ ერთის მხრივ მოხდეს ევრო დირექტივასთან ჰარმონიზცია, ხოლო მეორეს მხრივ არსებული სტანდარტის მაქსიმალურად შენარჩუნება. კონტექსტი, რის გამოც არის სიძულვილის ენა რეგულირებული და კრიმინალიზებული. თუმცა, გასათვალისწინებელია კონტექსტი საქართველოში და რეგულირება უნდა მოხდეს ისე, რომ შევინარჩუნოთ გამოხატვის თავისუფლების სტანდარტი, ვინაიდან, საქართველო არის გარდამავალი დემოკრატიის ქვეყანა გამოხატვის თავისუფლებას აქვს დიდი მნიშვნელობა. ქალბატონმა მარიამმა აღნიშნა, რომ ონალინ მედიის რეგულირების ნაწილში კომისიის უფლებამოსილება ვრცელდება სასამარლო პრაქტიკიდან და არა საკანონმდებლო დონეზე. რატომ არ ვრცელდება კომისიის უფლებამოსილება ონლაინ მედიაზე? რადგან კომისიის უფლებამოსილება განსაზღვრულია "მაუწყებლობის შესახებ" კანონისა "ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ" კანონის შესაბამისად და მასში მითითება არ არის ონლაინ მედიის რეგულირებასთან დაკავშირებით. თუ საარჩევნო კოდექსი ამბობს, რომ კომისიის უფლებამოსილება ვრცელდება საზოგადოებრივი აზრის კვლევის დროს ონლაინ მედიასთან მიმართებაში, მაშინ უნდა ყოფილიყო პირდაპირ ჩანაწერი კანონში, რომ კომისიის უფელბამოსილება, წინასაარჩევნო პერიოდში, ვრცელდება ონლაინ მედიაზეც. საქმე გვაქვს საჯარო სამართლებრივ ურთიერთობებთან და ეს საკითხი უდნა იყოს რეგულირებული კანონით.

Mariam Gogosashvili, representative of the Georgian Young Lawyers' Association declared that Georgia has an American standard of expressing independence and harmonization with European Directive is under process. She underlined that freedom of expression is more protected in America and it is less limited than in Europe. Legislation has to be developed based on the European Directive harmonization requirements, thus from one point European Directive will be harmonized, and from another, maximally will be kept the existed standard. The context for what the hatred language is regulated and criminalized, however is considered the context in Georgie and the regulation must be performed in the way that the standard of expressing freedom will be kept, as Georgia is a country of transitional democracy. Freedom of expression has a great importance Mrs. Mariam underlined that the powers of commission are spread from court practice in the part of the online media regulation and not from the legislation level. Why are not commission powers spread on online media? Because the authority of the commission is determined under the law on "broadcasting" and "online communications" and there is no indication in them about the online media regulation. If the election code says that the authority of the commission during the public opinion study in the connection with online media covers, it had to be straight indicated in the law, that the commission authority during the pre-election period is spread on online media as well We face public legal relations and this issue has to be regulated by law.

ქალბატონ მარიამს დაუსვეს შეკითხვა არსებობს თუ არა ხვრელები როცა კომისიას შეუძლია შევიდეს ონლაინ კონტენტის განმარტებაში და რეგულირებაში და წარმოდგენილი იყოს სასამართლოში? მან განაცხადა რომ წერილები რომელსაც აგზავნის კომისია არ არის შესასრულებლად სავალდებულო ვინაიდან არ არის სამართლებრივი აქტი და მას სანქცია არ უნდა მოყვეს კომისიის მხრიდან.

Mrs. Mariam was asked if there are any holes when the commission is able to enter online content explanation and regulation and be represented at the court? She replied that the letters, which are sent by the commission are not mandatory to be fulfilled as there is no legislative at and it does not need to be followed by sanction by the commission

ნიკოლოზ ქებურიამ, ეკონომიკის და მდგრადი **განვითარების სამინისტორს წარმოამდენელმა**, განიხილა ელექტრონული კომერცია და გამოწვევები ამ სფეროში, ისაუზრა ციფრული ეკონომიკის განვითარებაზე, კანონმდებლობაზე ელექტრონული კომერციის მიმართულებით, საერთაშორისო ვალდებულებებზე, DCFTA შეთანხმებაze, მომხმარებელთა უფელბების

დაცვაზე ელექტრონულ კომერციაში, შუალედური მიმწოდებლების (პროვაიდერების) უფლებებსა და მოვალეობებზე, საინფორმაციო საზოგადოების საქმიანობის რეგულირებაზე, ადგილობრივი და საერთაშორისო თანამშრომლობა კანონპროექტის

შემუშავებისთვის, ელექტრონულ კომერციაში კონტენტის შეფასების საშუალებების შესახებ ევროკავიშირის ქვეყნებში და მომხამრებელთა უფლებების დაცვაზე.

The representative of the Ministry of Economy and Sustainable Development - Nikoloz Keburia discussed e-commerce and challenges of this field, talked about digital economy development, e-commerce, international responsibilities, DCFTA agreement, customers' rights protection in e-commerce, interim suppliers (providers) rights and obligations, regulation of informational society activities, local and international collaboration for developing the draft law, means of estimating content in e-commerce in EU countries and protection of customers' rights.

ადგილობრივი კონტენტის გამოწვევები

Challenges of local content

ნატალია მოჩუმ, ისაუბრა ICAAN შესახებ, მისი საქმიანობის და ინტერესის სფეროებზე, დომენების შესახებ, დომენების პოლიტიკის შემუშავებაზე, მათი დანერგვისა და აღსრულების შესახებ, ICAAN მიერ განხორციელბულ პროექტებზე, GDPR შესაბამისობაზე, IDN დომენურ სახელზე და საყოველთაო მიღების (თანხმობა) დანერგვაზე. განმარტა საყოველთაო მიღების

კონცეფცია, რაც ნიშანვს, რომ ყველა აპლიკაცია უნდა იყოს მიღებული პროგრამულ უზრუნველყოფაში, მაგალითად ელ-ფოსტის სერვისი, უფრო კონკრეტულად ქართული შრიფტით შექმნილი ელექტორნული ფოსტის მისამართი აღქმადი და მისაღები უნდა იყოს მსოფლიო მეილ-სერვერ მომსახურების მიერ არა მარტო საქართველოში არამედ გლობალურად. ისაუბრა ge. და გე. დომენებზე, მათ ადმინისტრატორებზე, განხორციელებულ ცვლილებებზე და თანამშრომლობებზე, საყოველთაო მიღების ინიციატივის დანერგვის სამოქმედო გეგმაზე 2020-2025 წლებზე, ამ ინიციატივის მისიაზე, ზეგავლენასა და ჩართულობაზე.

Natalia Mochu talked about ICAAN, fields of its activity and interest, about domains, development of domains policy, their implementation and execution, projects held by ICAAN, correspondence with GDPR, IDN Domain name and unified acceptance (consent) implementation. Discussed the concept of unified consent that means that any application must be accepted in software, for example email service, in particular, email addresses in Georgian font must be perceptible and acceptable not only by world's mail server services in Georgia, but globally. He discussed ge. and 30. Domains, their administrator,

implemented changes and collaboration, activity plan of implementing the unified acceptance initiative on the 2020-2025, mission of this initiative, impact and involvement.

ხათუნა შუზითიბემ, .GE ქვეყნის კოდის ზედა დონის დომენის ადმინისტრირების განყოფილების **უფროსმა,**წარმოადგინა კავკასუს ონლაინის 2019 წლის ანგარიში ge. დომენის შესახებ, ge. დომენის ზონაში განხორციელებულ ცვლილებებზე, რეგულაციებზე, რეგისტრაციის ახალ წესებზე, პროგრამული განახლებაზე, სისტემის კვლევებსა და მარკეტინგულ აქტივოზებზე ge. დომენის პოპულარიზაციის გაზრდის მიზნით, საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობაზე, სტატისტიკა ge. დომენის შესახებ, EPP სისტემის იმპლემენტაციაზე,

უსაფრთხოების სისტემის განახლებაზე, ge. ზონის რეგისტრატორების და ICAAN თანამშრომლობაზე, DNSSEC დანერგვასა და ტრეინინგებზე, 2020 დაგეგმილი აქტივობების შესახებ, წიგნიერების ამაღლებაზე, რეგისტრატორების მხარდაჭერასა და მათ ჩართულობაზე საერთაშორისო თანამსრომლობაში.

Khatuna Shubitidze, head of .GE ccTLD Administration Unit represented the report of 2019 of Caucasus Online on .ge Domain, changes made in ge. Domain zone, new regulations, new ways of registration, renewing program system, studies and marketing activities in the purpose of increasing awareness about .ge Domain, , cooperation with international partners, statistics of .ge Domain, implementation of EPP protocol, reviewing safety system, collaboration between .ge zone registrars and ICAAN, implementation of DNSSEC and trainings, activities, planned for 2020, improving literacy, support of registrars and their involvement in international collaboration.

ელენე მებონიამ, იურიდიული კომპანია "ელფიეი" წარმომადგენელმა, ისაუბრა, ევროკომისიის ელეტრონული კომერციის დირექტივაში განხორციელებულ ცვლილებებზე, ელექტრონული კომერციის ქართულ კანონმდებლობაზე, შუალედური მომსახურების მიმწოდებლის დეფინიციის ცვლილებაზე რომლის თანახმად ადმინისტრატორი და რეგისრატორი წარმოადგენს შუალედური მომსახურების მიმწოდებლებს. ევროკავშირისა და საქართველოსთვის მთავარ გამოწვევას და პრობელემას წარმოადგენს ადმინისტრატორების და რეგისტრატორების პასუხისმგებლობა ონლაინ ნაწილში დაუშვებელი პროდუქციის აღკვეთის მიზნით. ევროკავშირის წევრ ქვეყნებში ერთიანი რეგულირების არ არსებობაზე, საქართველოს და ევროკავშირის რეგულაციების განასხვავებზე ელექტრონულ კომერციაში. აღნიშნა გამოწვეები დაუშვებელი პროდუქციის აკრძალვის ნაწილში და წარმოადგინა რეკომენდაციები.

Elene Mebonia, the representative of legal company 'LPA" talked about amendments made in the European commission electronic commercial directive, Georgian legislation of electronic commerce, changes made in the intermediate service supplier definition, according to which the administrator and registrars are the intermediate service suppliers, main challenges and problem of EU and Georgia is the responsibility of administrators and registrars for executing the forbidden production in the online content part, discussed about nonexistence of common regulation the EU countries, differences between Georgian and EU regulations in electronic commerce, noted challenges in the forbidden products limitation part and represented recommendations.

ირაკლი ღარიბაშვილმა, ეროვნული სამეცნიერო ბიბლიოთეკის დირექტორმა, ისაუბრა რესურსების ნაირსახეობებზე საქართველოს აკადემიურ ინტერნეტ სივრცეში, კონტენტის ენებზე, კოდირების ტიპებზე, კონტენტის შემქმნელებზე, თუ როგორ არის ინფორმაცია განთავსებული ონლაინში და მოიყვანა მაგალითები, წარმოადგინა სტატისტიკა, მიმოიხილა პრობლემები მონაცმეთა ბაზებში და გამოსვლა დაასრულა ქართული Wiki რესურსების განხილვით.

Director of the National Scientific Library Irakli Garibashvili talked about variety of resources in Georgian academic internet space, content languages, coding types, content creators, the way how information is placed online and named examples, represented statistics, discussed problems in data bases and ended his speech by discussion of Wiki resources.

უსაფრთხო ინტერნეტი და ზავშვები

Safe internet and children

უსაფრთხო ინტერნეტი და ბავშვები სესიას მოდერირება გაუწია სოფიო თვალავაძემ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წარმოამდგენელმა რომელმაც სიტყვა გადასცა ნინი შენგელიას კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მედიაწიგნიერების სამსახურის უფროსს.

The session safe internet and children was moderated by Mrs. Sopio Tvalavade, representative of the Ministry of Economy and Sustainale Development who awarded the right to talk to Mrs. Nini Shengelia, head of the Media Knowledge service of the National Commission of Commissions.

ნინი შენგელიამ, კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წარმომადგენელმა, ისაუბრა მედიაწიგნიერების დეპარტამენტის, მედია აკადემიის შესახებ. ვრცლად განიხილა პროექტი "გამარჯობა რუბი", საერთაშორისო და ადგილობრივი თანამშრომლობა "გამარჯობა რუბის" პროექტის ფარგლებში, მედიაწიგნიერების კონკურსი "ნამდვილი თუ მოგონილი", მედიაწიგნიერების ონლაინ პლატფორმა (ვებგვერდი), მედიის ეკონომიკის კურსები ჟურნალისტებისთვის და სკოლაში. გამოსვლის ბოლოს ისაუბრა ცნობიერების ამაღლების ერთი-ერთი სახალისო საშუალება აპლიკაცია "Happy of Life".

Nini Shengelia Georgian National Communications Commission representative talked about media knowledge department, media academy, in details discussed the project 'Hello Ruby" international and local cooperation amongst the program 'Hello Ruby', contest of media literacy 'real or invented', online platform of media knowledge (website), courses in media economics for journalists and schools, and at the end of his speech discussed one of the application of knowledge development "Happy of Life".

ქალბატონ ნინის დაუსვეს შეკითხვები გამარჯობა რუბის ელექტრონული სახელმძღვანელოს გავრცელების თაობაზე და ასევე თუ რა უნარებს ავითარებს ფეიკ ნიუსის იდენტიფიცირება კონკურსანტებში, მან განცხადა რომ სამწუხაროდ სახელმძღვანელოს ელექტრონულად გავრცელების უფლება კომისიას არ აქვს ლიცენზიიდან გამომდინარე ხოლო რაც შეეხება ფეიკ ნიუსების იდენტიფიცირების უნარებს ის ავითარებს კრეატივის და კრიტიკული აზროვნების უნარებს.

Ms. Nini was asked questions about distributing the electronic manual "Hello Rubi" and asked to indicate what skills are developed in contestants identification of fake news, she replied that unfortunately, the commission has no right to introduce the manual electronically because of the license and as for the skills of identifying fake news, it develops creativeness and critical mind skills.

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის წარმოამდგენელმა მარიკა სიხარულიძემ, მიმოიხილა მსოფლიო ტენდენციები ინტერნეტ წიგნიერებაში, ინტერნეტის დადებითი და უარყოფითი მხარეები, გამოწვევები, ინტერნეტთან წვდომა, მიღებული ინფორმაციის კრიტიკული გააზრება, ციფრული წიგნიერების სიმწირე, ფეიკ ნიუსების იდენტიფიცირება, ტროლინგი, პირადი მონაცემების ხელყოფა, კიბერბულინგი, ონლაინ ზეწოლა, სუიციდური თამაშები,

ინტერნეტდამოკიდებულება, გეიმინგი, გემბლინგი. სტატისტიკური მონაცემები, ცნობიერების ამაღლების საკითხები, ევროსაბჭოს რეკომენდაციები, სასწავლო აქტივობები ციფრული მოქალაქეობის შესახებ, 2020 სამოქმედო გემგმა.

The representative of National Center for Teachers Development Ms. Marika Sikharulidze discussed world tendencies in internet literacy, positive and negative sides of the internet, challenges, internet accessibility, critical perceiving of the received information, lack of digital knowing, identification of fake news, trolling, interaction in private data, cyberbullying, online pressures, suicide games, internet dependence, gaming, gambling, statistical data, issues of developing knowledge, recommendations of the European Commission, academic activities on digital citizenship, activity plans for 2020.

ქალბატონ მარიკას დაუსვეს შეკითხვა მიმდინარეობს თუ არა ინფოსაკომუნიკაციო მიმართულებით მასწავლებელთა გადამზადება და ეს მხოლოდ მოქმედ მასწავლებლებს შეეხება თუ არა, მან განაცხადა რომ ამჟამად მხოლოდ მოქმედი მასწავლებლების გადამზადება მიმდინარეობს თუმცა განათლების ახალი საკვალიფიკაციო ჩარჩოს შესაბამისად მომდევნო წლებში მოხდება მოქმედი და არა მოქმედი მასწავლებლების გადამზადება ახალი სტანდარტებით.

Ms. Marika was asked if there is a training for teachers in the direction of info communication and is this only for active teachers or not. She replied that for now only active teachers take the training, however, in accordance with the new educational frame, active and non-active teachers will pass the training with new standards since following years

დიმიტრი ბერიძემ, განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემის წარმომადგენელმა, ისაუბრა სკოლებში ინფოსაკომუნიკაციო ქსელების უსაფრთხოების საკითხებზე,ინტერნეტის დადებით და უარყოფით მხარეებზე,სკოლებში ინტერნეტის უსაფრთხო გამოყენების საკითხებზე,ცნობიერების ამაღლების აუცილებლობაზე და მისი სამსახურის როლზე სკოლებში ინტერნეტის უსაფრთხოებაში

The representative of "Education Management Information System" Dimitri beridze talked about infocommuncation networks security issues in schools, the negative and positive parts of internet, the issues of safe use of internet in schools, necessity of awarenees raising and about the role of department in security of internet in schools.

გიორგი გვასალიამ ისაუბრა განათლების სამინისტროს კიბერუსაფრთხოების შესახებ, განიხილა უსაფრთხოების ტექნოლოგიები, პოლიტიკები და ინფრასტრუქტურა. აღნიშნა ინტერნეტის უსაფრთხოების საკიხები, შეტევის ტიპები და განიხილა ერთ-ერთი მაგალითი. ისაუბრა აუდიტზე და გამოწვეებზე, ასევე ISO 27001 დანერგვასა და GDPR შესაბამისაობაზე, ცნობიერების ამაღლების, კიბერბულინგის, სტატისტიკური მონაცემების, პროექტ "შეაჩერე ბულინგი"-ს, პროექტის აქტივობებისა და მიზნების, პროექტის ვებპლატფორმის, აპლიკაციისა და მისი შესაძლებლობების შესახებ.

Giorgi Gvasalia talked about cyber security of the Ministry of Education, discussed the safety technologies, policies and infrastructure, named the internet safety issues, attack

types and discussed one example. Talked about the audit and challenges, as well as implementation of ISO 2700 and correspondence with GDPR, about activities in the project "Stop Bullying" and its goals, project's web platform, application and possibilities.

ბატონ გიორგის დასუვეს კითხვა პროგრამაში სკოლის იდენტიფიცირება ხომ არ მოახდენს მომხმარებელში ანონიმურობის დაუცველობის განცდას მან განაცხადა რომ საიტის გარდა არსებობს ასევე ცხელი ხაზი სადაც შესაძლებელია ანონიმურად პრობლემის დაფიქსირება.

Mr. Giorgi was asked if the identification of school in this project will or not create the feeling for the customer vulnerability to anonymity, he replied that besides the website there is a hotline where you can declare about the problem anonymously.

IOT ნივთების ინტერნეტი და საქართველო IOT products internet and Georgia

(ISOC) ფრედერიკ დონკმა პანელური დისკუსიის "ნივთების ინტერნეტი და საქართველო" მოდერირება დაიწყო IoT მიმოხილვით. რა არის IoT? რატომ არის ის მნიშვნელოვანი ISOC და მსოფლიოსთვის? ისაუზრა 2020გეგმებსა და მოლოდინებზე IoT ინდუსტირაში, განიხილა გამოწვევები IoT ინდუსტრიაში, IoT უსაფრთოხების მომხმარებლების საკითხები,

ცნობირიების სიმწირე IoT შესახებ, რისკები IoT, IoT უსაფრთხოების გარე და შიდა ფაქტორები.

Frederik Donck (ISOC) started the moderation or panel discussion "Internet of Things and Georgia" by reviewing IOT. What is IOT? Why is it important for ISOC and the world? Talked about plans in 2020 and expectations in IOT, discussed challenges in IOT, issues of IOT safety, lack of information in the population about IOT, Cyber risks, external and internal safety factors of IOT.

ტომას პუციმ, XIRIS წარმომადგენელმა, ისაუბრა IoT პროტოკოლის, გარემოს და კლიმატის ცვლილებების კონტროლის და მონიტორინგის, სენსორული ქსელების, სმარტ

სისტემის, სმარტ ქალაქების კონცეფციის შესახებ. განიხილა მაგალითები სმარტ პარკინგსა და დასუფთავებაზე. აღნიშნა მონაცემთა კომუნიკაციის პრობლემები, განიხილა ქსელური და ტექნიკური საკითხები. ხაზი გაუსვა IoT ენერგოეფექტურობასა და ეკონომიურობას. ისაუბრა LoRa შესახებ მისი წარმადობის, შესაძლებლობებისა და ეკონომიურობაზე, მისი გამოყენების სფეროებზე. წარმოადგინა სტატისკტიკა.

Representative of XIRIS Thomas Puc talked about IOT protocol, environment and climate changing control and monitoring, sensor nets, smart systems, smart cities concept. Discussed examples about smart parking and cleaning, noted problems of data communication, discussed net and technical issues, underlined energy efficiency of IOT and its efficiency, talked about LoRaWAN, about its origin, capability and efficiency, fields it is used in, and represented the statistics.

გიორგი მაისურამემ, NexyTech წარმომადგენელმა, ისაუბრა IoT შესახებ, 2020 მოლოდინებზე IoT ინდუსტირაში, IoT შესაძლებლობებზე, ნექსტეკის და იუ-ჯი-თის შესახებ. განიხილა კომპანიის საქმიანობები, ინტერესთა სფერო, მისია, IoT, სმარტ კონცეფციები, კონცეფციის ეკონომიკური ეფექტურობა და გარემოზე ზიანის შემცირება, LoRa ტექნოლოგია და სერვისები, ნექსტეკის მიერ განხორციელბეული პროექტი ლორა ქსელის გaმოყენებით. გამოსვლის ბოლოს განაცხადა მზაობა თანამშრომლობაზე.

Giorgi Maisuradze, representative of NexyTech talked about IOT, expectations in 2020 in IOT industry, IOT possibilities, about NexyTech and UGT, discussed company activities, fields of interest, mission, IOT, smart concepts, economical efficiency of IOR and reducing the harm for environment, LoRA technology and services, project, implemented by NexyTech, by using LoRa net, at the end of his speech he declared his readiness for collaboration.

დარბაზში დაისვა კითხვა როგორ გადავიდეთ IOT მოწყობილობების პროტოტიპიდან წარმოებაზე ტომას პუციმ გასცა პასუხი შეკითხვას მან განაცხადა რომ საჭიროა სერტიფიკატი LoRa One მიღება და ასევე LoRa One Alliance წევრობა.

The audience asked the question ow can we be promote an IOT device prototype in to commercial product on which Thomas Puc replied and said that it is necessary to obtain LoRaWAN certificate and LoRa One Alliance membership.

პერსონალური მონაცემების დაცვის გამოწვევები

Challenges of Personal Data Protection

გიორგი მინდიაშვილმა, სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურის სამართალდამცავ ორგანოებზე ზედამხედველობის დეპარტამენტის უფროსმა ისაუბრა GDPR შესახებ, კანონის შემუშავებაზე GDPR შესაბამისობის მხრივ, კანონპროექტის მიზნებზე, მოქმედ კანომდებლობაში ხარვეზების აღმოფხვირს შესაძლებლობებზე, კანონის გავრცელების არეალზე (კანონი მოქმედება ვრცელდება როგორც საქართველოში, ასევე უცხოეთში რეგისტრირებულ მონაცემთა დამმუშავებლებზე, რომელიც მონაცემებს ამუშავებს საქართველოში არსებული ტექნიკური საშუალებებით არ იგულისხმება ტრანზიტი). მოახდიან ტერმინთა, მონაცემთა დამუშავების პრინციპებისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის განმარტება. განიხილა არასრულწლოვანთა მონაცემების დამუშავებისას თანხმობის გაცემის წესი და პროცედურა, ვიდეოთვალთვალი, აუდიომონტორინგის და ადმინისტრაციული საქმისწარმოების ვადის გაზრდა.

Giorgi Mindiashvili talked about GDPR, development of the law in the point of correspondence comliance with GDPR with draft law aims, possibilities of excluding gaps in existed legislation, the area of the law is in force (law is active for the data processing bodies, registered in Georgia, as well as abroad, who processes the data by the technical means, existed in Georgia, transit is not considered), explained the terms of data processing principles and safety provision. Discussed the rule of issuing consent for means on data processing and its procedure, video spying, audio monitoring and increasing of the deadline of the administration operations terms.

ბატონ გიორგის დაუსვეს შეკითხვები ნომრების ბაზებთან დაკავშირებით ასევე IOT მოწყობილობებზე, Right to be forgotten ასევე ცესკოს მიერ პერსონალური მონაცემების საჯაროდ დამუშავებაზე მან განაცხადა რომ ნომრების ბაზაზე თვალსაჩინო იყო კანონდარღვევა და ინსპექტორის სამსახურმა მოახიდნა ამ დარღვევებზე რეაგირება, თუ IOT მოწყობილობა ინფორმაციას აგზავნის საქართველოს გარეთ და ინფორმაციის დამმუშავებელს არ ყავს წარმოამდგენელი საქართველოში მაშინ ვერ მოხდება რეაგირება რაც შეეხება Right to be forgotten აღნიშნა რომ საქართველოს კანონში წერია რომ გაქვთ უფლება მოითხოვოთ თქვენი მონაცემების განადგურება თუ მომანცემთა დამმუშავებელს არ აქვს საფუძველი დაამუშავოს თქვენი მონაცემები, ცესკოს მიერ საჯარო პერსონალური მონაცემების დამუშავებაზე განაცხადა რომ ეს კანონითაა გაწერილი და მონაცემები მუშავდება საჯაროდ.

Mr. Giorgi was asked questions about numbers base, as well about IOT devices, right to be forgotten, as well as the public processing of personal data by Central Election Comission. He declared that on the numbers base the violation of law was clear and the inspecting service reacted on these violations, if the IOT device sends the information out

of Georgia and the information processor has no representative in Georgia, no react can be performed, and as for the Right to be forgotten, he replied that in the Law of Georgia there's indication that any person has the right to request deleting his data, if the data processor has no basis to process his data, on Central Election Commission public personal data development he noted that it is considered under the law and the data is processed on public level.

ნიკოლოზ სიმონიშვლმა, საიას საპარლამენტო მდივანმა, მადლობა გადაუხადა ორგანიზატორებს, ისაუბრა პერსონალურ მოანცემთა დაცვის შესახებ კანონზე, მასში განხორციელებულ ცვლილებებსა და ახალ კანონპროექტზე, კონსტიტუციურ ინფორმაციის საჯაროობის შესახებ, საჯარო ინფორმაციასა ცვლილებებზე გამონაკლისებზე, ინტერნეტ სივრცეში საჯარო მიზნეზისთვის ინფორმაციის დამუშავებაზე, შსს-ს მხრიდან მონაცემთა დამუშავების თავისებურებებზე, შსს-ს საკანონმდებლო ინიციატივაზე პერსონალურ მონაცემთა დამუშავების მიმართულებით, pol.ge ანალიტიკური პორტალის შესახეზ და პორტალის მიერ საზანკო სესხეზის მონაცემების დმაუშავებაზე , საჯარო რეესტრის და ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ პერსონალურ მონაცემთა დამუშავების შესახებ.

Parliament secretary of the Georgian Young Lawyers Association Nikoloz Simonishvili thanked the organizers, talked about the law of protection of personal data, amendments made in it and new draft law, constitutional changes on information transparency, about transparent information and exceptions, processing information in online environment for public interests, characteristics of data processing by MIA, MIA's legislative initiatives in the direction of processing personal data, about analytical portal pol.ge and processing the loans by the portal, on processing the personal data by the public registry and Central Elections Commission.

დიმიტრი გუგუნავამ, მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს წარმოამდგენელმა, ისაუბრა მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს შესახებ, სააგენტოს სერვისსა და საქმიანობის სახეებზე, ასევე my.gov.ge პორტალზე, პორტალის სერვისებზე და გამოწვევებზე პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სფეროში, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის რეგლამენტსა და GDPR გამოწვევებზე, წარმოადგინა სააგენტოს სტრატეგია მონაცემთა ნამდვილობისა და სიზუსტის კონტროლზე, და გამოსვლა დაასრულა პორტალის სტატისტიკის მიმოხილვით.

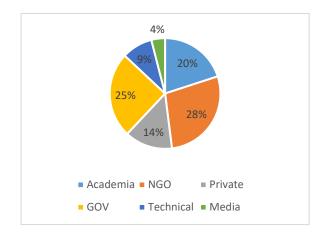
The representative of the Data Exchange Agency Dimitry Gugunava talked about the Data Exchange Agency, its service and types of activity, about my.gov.ge portal, its services and challenges in the personal data protection, personal data safety regulations and GDPR challenges, represented the Agency strategy for data reliability and correctness control and concluded his speech by reviewing the portal statistics

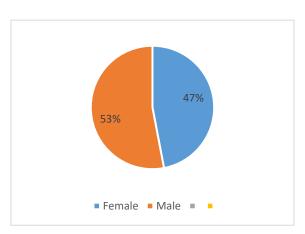
მონაწილეების ჩართულობის ანალიზი და განაწილება დაინტერესებული ჯგუფების გენდერულ და ასაკობრივ ჯგუფში Analysis of participants and engagement of stakeholder groups of gender and age

ინტერნეტ მმართველობის ფორუმში მონაწილეობის რეგისტრაცია გაიარა 194-მა მსურველმა , საიდანაც მონაწილეობა მიიღო ჯამში 127-მა მონაწილემ. Out of 194 registered, 127 participated in the Internet Governance Forum

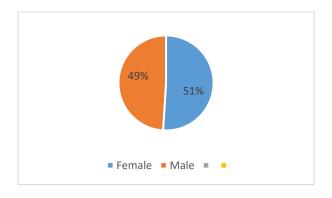
დაინტერესებული ჯგუფების ჭრილში მონაწილეთა მონაცემები

გენდერულ ჭრილში მონაწილეების მონაცემები

პანელზე წარმოდგენილი გენდერული ბალანსი Gender balance represented on the panel

მედია დაფარვა

Media Coverage

იმედის დილა- https://www.facebook.com/watch/?v=419708938937680

საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხი: https://1tv.ge/video/internetmmartvelobis-forumi-2/

ტელეკომპანია "პალიტრა" https://1tv.ge/video/internetmmartvelobis-forumi-2/

რადიო თავისუფლება xhttps://bit.ly/2OyZR6Y

ტელეკომპანია იმედი 13 ნოემბერი 11:00 გამოშვება

ტელეკომპანია "პირველი" 13 ნოემბერი 16:00 გამოშვება

ტელეკომპანია რუსთავი2 – 13 ნოემბერი- 12:00 გამოშვება

საზოგადოებრივი მაუწყებელი გადაცემა "ბიზნესპარტნიორი" - https://1tv.ge/video/saqartveloshisatemo-internetis-qselebis-evropuli-samiti-gaimarta/

ტელეკომპანია "პალიტრა" - https://palitranews.ge/video/sakartvelo-internetmmartvelobis-rigit-me-5-saertashoriso-forums-maspindzlobs

https://netgazeti.ge/news/404868/

http://www.ghn.ge/news/235289-nikoloz-alavidzem-internet-mmartvelobis-akhalgazrduli-skolis-pirvelighonisdziebashi-miigho-monatsileoba

https://edu.aris.ge/news/tbilisi-internetmmartvelobis-pirvel-axalgazrdul-skolas-maspindzlobs.html

https://www.emis.ge/news/1954/

https://personaldata.ge/ka/press/post/5807

http://www.economy.ge/?page=news&nw=1335

https://www.interpressnews.ge/ka/article/572414-nikoloz-alavizem-internet-mmartvelobis-axalgazrduli-skolis-pirveli-gonisziebashi-miigo-monacileoba/